

UDK: 656.1.053:614.8 (497.11)

МОГУЋНОСТИ УВОЂЕЊА ПРОЈЕКТА/ПЛАНОВА БЕЗБЈЕДНИХ ПУТЕВА ДО ШКОЛА У ПРАВНИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ANALIZE OF THE POSSIBILITY IMPLEMENTATION SAFE ROAD TO SCHOOL PROJECTS / PLANS INTO REPUBLIC OF SRPSKA LAW SYSTEM

Миленко Џевер¹ Милија Радовић² и Милан Тешић³

Резиме: Пројекти/планови безбједних путева до школа, у одређеном броју земаља представљају документе који су имплементирани у правне системе тих држава. Ови документи, поред тога што дижу ниво безбједности дјече на виши ниво, представљају системски приступ унапређења инфраструктуре у зонама, односно уписним подручјима основних школа. Истовремено они представљају одличан аналитички и „савјетодаван“ материјал надлежним органима у јединицама локалне самоуправе. Да би они постали оно што и представљају, морају бити озваничени кроз одређене правне акте, при чему морају бити познати сви фактори у изради ових пројеката. Модели израде, наручиоци и израђивачи су различити посматрано од државе до државе.

Кључне ријечи: безбједност саобраћаја, безбједни путеви, пројекат

Abstract: Safe routes to schools projects/plans are projects are being implemented in the law systems of many countries. These documents, in addition to raise the level of safety of children at a higher level, represent a systematic approach to improving infrastructure in the primary school areas. At the same time they represent an excellent analytical and "advisory" material for local governments. For them to become what they represent and must be formalized through certain law acts, with the need to be aware of all the factors of these projects development. Models, the contracting authorities and the makers are different state to state.

Key words: traffic safety school safety routes, project

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Пројекти/планови безбједних путева до школа, у одређеном броју земаља представљају пројекте који су имплементирани у правне системе тих држава. Ови пројекти, поред тога што дижу ниво безбједности дјече у саобраћају на виши ниво, представљају системски приступ унапређења инфраструктуре у зонама, односно уписним подручјима основних школа. Истовремено они представљају одличан аналитички и „савјетодаван“ материјал надлежним органима у јединицама локалне самоуправе. Да би они постали оно што и представљају, морају бити озваничени кроз одређене правне акте, при чему морају бити познати сви фактори у чиниоци у изради ових пројеката.

Поред наведеног, основна непознаница која се може поставити пред успостављање пројеката безбједних путева је њихова улога и мјесто у законодавном систему Републике Српске, односно утврђивања става о значају тих пројеката у систему напређења безбједности саобраћаја.

Да ли ће пројекти/планови безбједних путева бити информативна брошура или ће имати и снагу обавезујућег документа или ће бити документација којом ће се само препоручити одређене активности су дилеме које је првенствено потребно разјаснити.

Ко ће бити израђивач односно ко ће бити наручилац ових пројеката? Да ли је назив ове документације „адекватан“? Ово су једна од многобројних питања које је неопходно изанализирати

¹ Виши стручни сарадник за путеве, Миленко Џевер, дипл. инж. саобраћаја, Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске, Змај Јове Јовановића 18, 78000 Бања Лука, Република Српска, е-mail: m.dzever@absrs.org

² директор, Милија Радовић, дипл. инж. саобраћаја, Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске, Змај Јове Јовановића 18, 78000 Бања Лука, Република Српска, е-mail: m.radovic@absrs.org

³ Виши стручни сарадник, Милан Тешић, дипл. инж. саобраћаја, Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске, Змај Јове Јовановића 18, 78000 Бања Лука, Република Српска, е-mail: m.tesic@absrs.org

прије почетка покретања процеса увођења „Пројеката/планова безбједних путева до школа“ у правни систем Републике Српске.

Поред наведеног евидентно је констатно повећање број аутомобила, односно степена моторизације из чега произлази даље повећање и мобилности становништва у Републици Српској. Повећање броја аутомобила, а које не прати адекватан развој немоторизованих кретања и јавног транспорта путника доводи до повећене изложености рањивих категорија учесника у саобраћају а посебно дјеце школске узрасти од И-В разреда (Табела 2). Број ђака због негативног прираштаја се смањује, и то је један од фактора који је неопходно узети у обзир, приликом дефинисања за које типове школа је неопходно урадити пројекте/планове безбједних путева. Наведене, иде у циљу отклањања дилеме да ли је неопходно ове документе израђивати за све школе или само за школе које испуњавају одређене критеријуме.

Табела 1. Број регистрованих моторних возила у Републици Српској за период 2007-2014. г.

Година	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Број возила	277918	276550	274011	293895	300625	318697	330270	339929
Апсолутни пораст броја возила		-1368	-2539	19884	6730	18072	11573	9659
Процентуални број возила		-0.49%	-0.92%	7.26%	2.29%	6.01%	3.63%	2.92%
Повећање броја возила 2014/2007								62011
Процентално повећање броја возила 2014/2007								22.31%

Табела 2. Број уписане дјеце I-V, И-В разреда за период 2006-2013

Школска година	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014
Број ђака	62238	59175	57598	56407	55263	53884	52637	
Порас броја ђака		-3063	-1577	-1191	-1144	-1379	-1247	
		-4.92%	-2.66%	-2.07%	-2.03%	-2.50%	-2.31%	
Повећање/смањење броја ђака 2013/2007								-9601
Процентално повећање броја возила 2014/2007								15.43%

2. МЕТОДОЛОГИЈА

У оквиру овог рада извршена је анализа важећих прописа који се односе на успостављање пројеката безбједних путева у Републици Српској, на начин да су узбир узети важећи законски прописи односно дијелови тих прописа који са својом просторном надлежношћу утичу или могу утицати на успостављање Пројеката безбједних путева у Републици Српској. Наиме, ови пројекти а у складу са познатом праксом улазе у сфере образовања, изградње и реконструкције јавне инфраструктуре те безбједности саобраћаја као области која је неминовно прожета кроз претходно наведене аспекте.

Законски прописи који уређују претходно наведене области доносе се у већој мјери на ниво Републике Српске, осим Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни Херцеговини који се доноси на нивоу заједничких органа БиХ.

Табела 3. У оквиру Табеле 3. дате је преглед Закона који уређују претходно наведене област

Ниво заједничких органа БиХ		Ниво Републике Српске
Образовање		Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 74/08, 71/09, 106/09 и 33/14)
Уређење простора		Закон о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ бр. 74/08, 71/09, 106/09 и 33/14)
Путеви		Закон о јавним путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13)
Локална самоуправа		Законо о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 101/04, 42/05, 118/05)
Безбједност саобраћаја	Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини „(Службени гласник БиХ“, бр. 6/06, 44/07, 84/09 и 48/10)	Закон о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 63/11)

У зависности како се Република Српска определијели, ови документи, односно резултати ових пројеката/планови непосредно ће имати утицај на дјецу I-V разреда, родитеље, на школе које похађају дјеца од II-V разреда, управљаче путева (надлежна одљеђења у администрацијама Јединица локалне самоуправе, предузећа која управљају мрежом магистралних и регионалних путева), родитеље, наставнике и друге који су укључени у процес васпитања и образовања дјеце. Сам утицај и учешће појединих субјеката у овом процесу зависиће, како је већ споменуто од крајње одлуке да ли ће пројекти/планови имати одређену нормативну, односно спроведбену снагу или ће бити документ информативног карактера.

3. АНАЛИЗА ПРОПИСА

3.1. Област основног образовања

У оквиру члана 27. постојећег Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 74/08, 71/09, 106/09 и 33/14), којим се уређује дјелатност основног образовања и васпитања, као дио јединственог система образовања Републике Српске, дефинисано је да се сваке четири године утврђује број школа, при чему се морају испоштовати одређени критеријуми а између осталог: специфичност подручја (брдско-планинско, погранично, изузетно неразвијено, итд.), доступност и једнаки услови за стицање основног образовања и обезбеђеност комуникација. Такође, у оквиру члана 11. став (3) овог Закона дефинисане су обавезе јединица локалне самоуправе у циљу обезбеђивања адекватних услова за лица са посебним потребама, и то на следећи начин:

„Република и јединице локалне самоуправе заједно са школом одговорне су за обезбеђење школског простора, опреме и пратеће инфраструктуре за несметан приступ и учешће у образовном процесу лица са посебним образовним потребама“.

3.2. Област уређења простора

Област уређења простора у Републици Српској уређена је Законом о уређењу простора и грађењу („Сл. гласник Републике Српске“ бр. 40/13). Законом се између осталог уређује систем просторног планирања и уређења простора, припрема, израда и доношење докумената просторног уређења, локацијски услови, уређење грађевинског земљишта, издавање дозвола за грађење, врсте и садржај техничке документације и др.. Претходно наведени односи које уређује овај закон се посредно или непосредно односе на успостављање пројекта безједних путева те су у овом дијелу посебно анализирани.

Према овом закону успостављени су локацијски услови који представљају *„технички стручни документ који одређује услове за пројектовање и грађење, а који се израђује на основу овог закона, посебних закона и прописа донесених на основу тих закона, као и докумената просторног уређења“*. Као документи просторног уређења дефинисани су зонинг план, зонинг план подручја посебне намјене, регулациони план, урбанистички пројекат и план парцелације. Одступање од претходно наведеног се може појавити искључиво у случају ако нису донесени документи просторног уређења или ако није прописана обавеза њиховог доношења, у том случају се локацијски услови издају на основу стручног мишљења правног лица које има одговарајућу лиценцу за израду докумената просторног уређења.

Када се анализира техничка документација, у смислу Закона о уређењу простора њу чине: идејни пројекат, главни пројекат, пројекат изведеног стања, документација контроле квалитета, упутства за за одржавање и погоне објекта, пројекат уклањања и др. Поред наведеног кроз Правилник о садржају техничке документације детаљније је уређен садржај техничке документације.

Од претходно наведене техничке документације може се издвојити идејни и главни пројекти као пројекти који су значајни као основа за израду ових пројеката/планова. У смислу овог Закона, идејни пројекат чине скуп међусобно усаглашених нацрта и докумената којима се дају основна обликовна функционална и техничка рјешења објекта те приказа смјештаја објекта у простору, док је главни пројекат скуп међусобно усаглашених пројеката којима се даје техничко рјешење објекта, приказ

смјештаја објеката у простору, доказује испуњавање битних захтјева за објеката, других захтјева из важећих закона и техничких норми и стручних прописа. Наопходно је напоменути да се на основу главних пројеката изводи грађење објеката.

Овим Законом уређено је ко може да израђује техничку документацију, те у том смислу техничку документацију за све радова или само за поједине врсте радова може вршити правно лице које има одговарајућу лиценцу за обављање ових послова, при чему лиценцу за израду техничке документације са издаје Министарство за просторно уређење Републике Српске.

3.3. Област безбједност саобраћаја

Доношењем Закона о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 63/11), направљен је искорак у давању значаја на унапређењу безбједности дјецe у саобраћају, што у регулисању саобраћаја пјешака, што у датим обавезама с циљем унапређења инфраструктуре у зонама школа. Као што је у уводном дијелу наглашено, ова област је уређена на нивоу заједничких органа Восне и Херцеговине, кроз Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у Восни и Херцеговини („Службени гласник ВиХ“, бр. 6/06, 44/07, 84/09 и 48/10) (у даљем тексту ЗОБС), те на нивоу Републике Српске кроз Закон о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 63/11) (у даљем тексту ЗБС). У оквиру одредби ЗОБС-а пјешаци се посматрају као једна категорија без обзира на старост, односно психо-физичку развијеност пјешака.

У оквиру члна 84. ЗБС-а, налаже се учесницима у саобраћају да обрате нарочиту пажњу на дјецу у саобраћају. Такође, овим Законом дата је и обавеза основним школама да спроводе додане мјере безбједности на мјесту и у вријеме на коме се очекује већи број дјецe која самостално учествују у саобраћају, при чему је неопходно споменути законску одредбу да дијете до шест година може да учествује у саобраћају ка пјешак на коловозу само ако има непосредног пратиоца лице старије од 16 година.

Поред наведеног Законом је уређено да ноћу, као и приликом смањене видљивости током кретања по коловозу неосвијетљеног или слабо освијетљеног пута, дијете мора имати на видном мјесту обиљежје са ретрорефлективним карактеристикама.

У инфраструктурном смислу, када је споменуто унапређење законске регулативе која постигнута у оквиру ЗБС-а, првенствено се односило на увођење појма „зоне школе“ као посебне зоне гдје је зона школе дефинисана на начин *„Зона школе је дио пута или улице која се налази у непосредној близини основне школе и као таква обиљежена је одговарајућом саобраћајном сигнализацијом“*. Врзина кретања возила у зони школе према законским одредбама у насељу је ограничена до 30 км/х, а ван насеља до 50 км/х у времену од 7-21 час, изузев ако саобраћајним знаком временско трајање ограничења брзине кретања није другачије одређено. Овим Законом уређено је и обавеза субјекта којем је повјерено управљање путем у чијој непосредној близини се налази школа да примјени посебна техничка средства за заштиту дјецe.

Поред наведеног, а неопходно је напоменути да се према ЗБС-у, саобраћајна сигнализација поставља на основу Главног пројекта саобраћајне сигнализације и опрема пута, ако се ради о саобраћајној сигнализацији и опреми пута. Израду Главних пројеката саобраћајне сигнализације и опреме пута може искључиво вршити лице које посједује лиценцу за израду техничке документације за саобраћајну сигнализацију и опрему пута (п.а лиценце издаје Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију).

3.4. Област локалне самоуправе

Законом о локалној самоуправи уређене су јединице локалних самоуправа, начини у услови њиховог образовања, послови локалне самоуправе, надлежности и друге правне норме којим се уређује рад и функционисање јединица локалне самоуправе (у даљем тексту ЈЛС).

У дијелу надлежности урбанистичког планирања и грађења ЈЛС између осталог обезбјеђивање услова и одређивање начина изградње, односно постављање и уклањање објеката на јавним површинама у насељеним мјестима и на неизграђеном грађевинском земљишту и одређивање

услова за уклањање објеката који представљају непосредну опасност за живот и здравље људи, за сусједне објекте и безбједност саобраћаја, као и обезбјеђивање кориштења грађевинског земљишта, давање грађевинског земљишта на кориштење, утврђивање накнаде за уређивање и кориштење грађевинског земљишта и старање о његовом уређивању, унапређивању и заштити.

Што се тиче надлежности из дијела стамбено-комуналних послова ЈЛС између осталог имају и обезбјеђује услове за изградњу и одржавање улица и тргова, локалних путева, сеоских, пољских и других некатегорисаних путева, уређује и обезбјеђује управљање тим путевима и улицама и одобрава њихову изградњу, обезбјеђује организацију и начин обављања јавног превоза путника који се обавља на територији општине и ауто-такси превоза, те да обезбјеђује надзор над обављањем комуналних дјелатности и инспекцијски надзор.

У дијелу који се односи на друштвену бригу ЈЛС имају следеће надлежности:

- „обезбјеђује услове за боравак дјеце у предшколској установи, предшколско васпитање и образовање, превентивну здравствену заштиту дјеце предшколског узраста, боравак дјеце у предшколским установама у складу са законом, одмор и рекреацију дјеце до 15 година у дјечијим одмаралиштима, регресирање трошкова боравка дјеце у предшколским установама, одмор и рекреацију дјеце и
- обезбјеђује услове за одржавање, изградњу, доградњу и опремање објеката установа друштвене бриге о дјечи и омладини чији је оснивач и услова за рад тих установа којима се обезбјеђује остваривање права у овој области из надлежности општине“.

4. ДИСКУСИЈА

4.1. Област основног образовања

У оквиру Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 74/08, 71/09, 106/09 и 33/14), као што је поглављу 3.1. приказано са аспекта инфраструктуре дефинисане су обавезе Јединица локалне саоправе у поглед обезбјеђивања адекватних сулова за лица са посебним потребама, те приликом утврђивања броја школа за четворогодишњи период дефинисани су одређени инфраструктурни критеријуми који се могу повезати са стањем инфраструктуре у непосредном окружењу основних школа. Наиме, Закон је као један од услова за утврђивање критеријума за рад школе дефинисао доступност и обезбјеђеност комуникација.

Очигледно је да у оквиру овог Закона није на адекватан начин третиран непосредна инфраструктура у подручју школа, те као један од следећих корака не непосредно дефинисање и критеријума са аспекта безбједности саобраћаја односно стања инфраструктуре у непосредној зони школе, а у крајњем случају у оквиру уписног подручја школе.

4.2. Област уређења простора

Законом о уређењу простора као штто је издвојену у дијелу 2. овог рада недвосмислено је утврђен процес за све активности интервенција у простору, односно процедуре за добијање дозвола за извођење ових радова. Узимајући позната искуства из страних земаља, кроз „пројекте безбједних путева“, предвиђају се и извођење појединих интервенција у простору. Ако се приликом имплементације пројеката у правни систем Републике Српске одлучи да су то пројекти и елаборати на основу којих се могу вршити одређене интервенције у простору, неопходна је интервенција у овом Закону, те подзаконским актима који су произашли из овог закона.

Неспорна је чињеница да би увођењем ових пројеката у правни систем на начин да се инкорпорирају у област коју уређује Закон о уређењу простора и грађењу („Сл. гласник Републике Српске“ бр. 40/13), односно процедуре које прате пороцес изградње односно реконструкције значајно усложио и успорило унапређење безбједности саобраћаја на путевима који воде до школа. Оно што је неопходно истаћи, а неопходно је узети у виду у даљим процедурама, је да се активностима који имају за циљ унапређење безбједности саобраћаја кроз унапређење инфраструктуре мора дати приоритет. Наведено је посебно значајно код успостављања механизма који ће за циљ да имају реализацију активности из израђених Пројеката безбједних путева.

4.3. Област безбједност саобраћаја

Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 63/11) (у даљем тексту ЗБС), значајније је унапријеђена регулатива са аспекта учешћа пјешака (школске доби у саобраћају), у односу на Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у Востани и Херцеговини“ (Службени гласник ВХ“,бр. 6/06, 44/07, 84/09 и 48/10) (у даљем тексту ЗОБС), превентивно у одредбама којим се уређује област инфраструктуре у зонама школе, али је општи закључак да се постојећа рјешање у скорој будућности морају унапређивати.

Законом је речено да ће се у „зонама школа“ примјенити посебна техничка средства за заштиту дјеце, али се недвосмислено може утврдити да ова формулација није адекватна, јер се њоме не може јасно прецизирати која су то посебна техничка средства. Такође, одредбама овог закона није прецизиран рок, нити надзор над примјеном посебних техничких средства нити како и под којим критеријумима ће се примјењивати посебна техничка средства. У постојећем стању у Републици Српској, евидентно је постављање саобраћајне сигнализације у непосредној зони школа, која долази до изражаја примјеном посебних техничких рјешења или кориштењем средства веће класе ретрофлексije.

Узимајући у обзир законска и подзаконска рјешења у Републици Српској, као посебна техничка средства се могу посматрати грађевинске интервенције, постављање вертикалних избочина (ускладу са важећим регулативом) и постављање саобраћајне сигнализације и опреме прилагођене саобраћајним условима у зонама школа.

Једна од норми коју свакако треба унаприједити је да се кроз Закон јасније дефинише подручје које обухвата „зона школе“. Актуелним дефинисањем у стручној јавности постоји недоумица на који начин посматрати „зону школе“. Да ли „зону школе“ посматрати као непосредно окружење школе или пак подручје које обухвата кратања значајног броја ђака или свих ђака.

Поред законских рјешења којим је речено да се саобраћајна сигнализација и опрема пута поставља на основу главног саобраћајног пројекта, те да постоје казнене одредбе за не поступање по овим одредбама, те постојања одредби којим се дефинише надзор над изградом техничке документације и њене усклађености са прописима и постављањем саобраћајне сигнализације у складу са техничком документацијом, неспорна је чињеница да је примјена ових одредби на веома ниском нивоу.

Имајући у виду да су Главни саобраћајни пројекти, дефинисани кроз ЗБС, као засебни пројекти нису недвосмислено подржани кроз законске и подзаконске акте из области уређења простора и грађења, у наредном периоду неопходна је хармонизација ових прописа и јасније и прецизније дефинисање Главних саобраћајних пројеката у погледу садржаја и функционалне употребе истих.

4.4. Област локалне управе и самоуправе

Законом о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број 101/04, 42/05, 118/05), уређена је област којом се омогућује несметан рад јединица локалне самоуправе, те послови и надлежности градова и општина ЈЛС. Кроз анализу овог закона, издвојене су надлежности ЈЛС из области уређења простора, сатембено комуналне области те из области друштвене бриге о дјечи.

Одредбе које се односе на уређење простора и сатембено комуналне послове су недвосмислене и неопходно је указати на чињеницу да се у оквиру ових одредби неспорно крије значајан број активности које спроводе ЈЛС, самим тим и потреба за значајним финансијским средствима за испуњавање ових законских одредби. У дијелу који се односи на друштвену бригу о дјечи, а у складу са проблемом којим се бави овај рад, неопходна је допуна законских рјешења у смислу обезбјеђивања и стварања услова за безбједно кретање дјеце школског и предшколског узраста, а у складу са важећим законским и подзаконским рјешењима које уређује ова област.

5. ЗАКЉУЧАК

У претходном дијелу рада анализирани су прописи који по мишљењу аутора рада су значајни да би се кренуло у реализацију пројеката безбједних путева у Републици Српској. Наиме закони који

уређују област основног образовања, функционисања локалне самоуправе, уређења простора и грађења простора и на крају безбједности саобраћаја су донешени у ранијем периоду у којем се пројекти безбједних путева нису изградили у Републици Српској као документи који својим садржајем и приједлозима могу допринјети унапређењу безбједности саобраћаја.

Републици Српској, у случају да се опредјели за имплементацију ових пројеката предстоји опредјељење у којем обим ће развијате и какав значај ће имати ови пројекти. Поред наведеног, дефинисање адекватног назива је такође битна првенствено са аспекта примјене и значаја код друштва. У складу са наведеним дилеме да ли ће се ови пројекти звати „пројекти или планови“, односно да ли ће имати ознаку „препоручених“ односно „безбједних путева“ су такође у функцији даљег развоја ових докумената.

Заједничка претпоставка за имплементацију ових пројеката је унапређење претходно анализираних прописа, у оној мјери која ће бити резултат опредјељења типа пројекта безбједних путева. Пројекти безбједних путева у сваком случају ће морати резултовати измјене у законским одредбама о основном образовању и закону о локалној самоуправи, првенствено у циљу давања подршке овим пројектима и резултатима који ће бити последица „пројеката безбједних путева“.

Пројекти безбједних путева као документи који ће информативно приказивати план путева у одређеној средини који ће се рангирати према одређеним критеријумима је документ који ће се уважавајући постојећу законску регулативу једноставније имплементирати у правни систем Републике Српске, али ће самим тим и његов нормативни значај бити много мањи.

Пројекти који ће се као тип техничке документације, и који ће бити разрађени кроз законске и подзаконске акте, је свакако документ који ће тражити више измјена у постојећим прописима Републике Српске али на овај начин његова улога и резултати ће бити значајнији.

Као основни закључак може се извести потреба за детаљним истраживањем, односно за израдом студијом утицаја увођења пројеката безбједних путева у правни систем Републике Српске.

6. ЛИТЕРАТУРА

- [1]. Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у Востани и Херцеговини „(Службени гласник ВиХ“, бр. 6/06, 44/07, 84/09 и 48/10)
- [2]. Закон о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 63/11)
- [3]. Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 74/08, 71/09, 106/09 и 33/14)
- [4]. Закон о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ бр. 74/08, 71/09, 106/09 и 33/14)
- [5]. Закон о јавним путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13)
- [6]. Закон о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 101/04, 42/05, 118/05)